

מסורת הש"ס

(א) שנת 5. פרקין ו. ע"ש
מנחות ק. מדות פ"ד מ"ו,
(ב) שנת 6. ע"ש, (ג) שנת
7. סנהדרין ק. (ד) שנת 8.
(ה) מלכים א' ח. (ו) במדבר
למלך וצקשה, (ז) ע"ש
מוספות שנת 8. ד"ה מלל
ומס' מנחות ק. ד"ה מלל
ובפרקין ו. ד"ה מנח.

תורה אור השלם

1. יעש שלמה בעת
ההיא את החג וכל
ישראל עמו קהל גדול
מלכא חמת עד נחל
מזרים לפני ה' אלהינו
שבועת ימים ושבעת
ימים ארבעה עשר יום
מלכים א' ח סה
2. יהיה המקריב ביום
הראשון את קרבנו
השניון בן עמינדב למטה
יהודה: במדבר יב יב
3. ביום השביעי נשיא
לכני אפרים אלישבע בן
עמינדב: במדבר יב יב
4. ביום שני עשר יום
נשיא לכני נפתלי אהרע
בן עקיב: במדבר יב יב
5. ביום שני עשר יום
נשיא לכני נפתלי אהרע
בן עקיב: במדבר יב יב
6. ביום השמיני שלח
את הקעם ויברכו את
המלך וילכו לאהליהם
שמחים וטובי לב על כל
הטובה אשר עשה ה'
לדוד עבדו ולישראל
עמו: מלכים א' ח סה
7. שאו שערים ראשיכם
והנשאו פתחי עולם
והבאו מלך הקבור:
תהלים כ ד
8. ה' אלהים אל תשב
פני משיחך ויבךה
לחסדי דוד עבדך:
דברי הימים ב' ו כב
9. וביום עשרים ושלשה
לחדש השביעי שלח את
הקעם לאהליהם שמחים
וטובי לב על הטובה
אשר עשה ה' לדוד
ו לישראל ולישאל
עמו: דברי הימים ב' ז
10. פלס מעגל רגלך
וכל דרכיך יבנו:
מלכי ד' כ
11. ארח חיים פן תפלט
נעו מעגלתיך לא תדע:
משלי ה ו

הגהות הב"ח

(א) גמ' בזה כלל ערב.
י"ב לשון כלל ומניעת
העורכי מלשון וכן פי'
העורין אלף שנה דנמקש
לראשון לא היה לראש
ערב ע"ש והטעם בפרק
ר' עקיבא כחז למנוח כלל
שהיה במקדש לראשון כלל
ערב:

גליון הש"ס

גמ' דקדושתו קדושת
עולם. עיין שנועף דף טו
ע"ש מוס' ד"ה קדושתו:

מוסרין לישא ערב הרגל. כלומר מותר
יומי לא חשיב מערב שמוחה בשמוחה: **עיקר עירחא.** דנישואין ביום ראשון דנישואין: **לחד יומא לא משאו אינשי.** כלומר כיון שאינו יכול
להתחיל אלא בערב הרגל אין ממתינין עד הרגל דלמלא מתרמי מלתא דלא מני מתחיל בערב הרגל ולא מתחיל כל הרגל: **ועבדו ו.**
יומי שמוחה להכא ולהכא לחנוכה הבית ולרגל: **ודלמא מינער לא נערינן.** נישואין עד הרגל כי היכי דלא נער שלמה אצל אי מתרמי
ליה עבדו: **אי הכי.** דהיכא דאי
איקרי ליה עבד איבעי ליה לשיורי
בזנין עד הרגל כי היכי דליתרמי
ליה חנוכה הבית ברגל: **אמה בלילא**
עורב. הגג כלה ומקלר למעלה
עד כלמה ומחפין אותו שם בברזל
ובמסמרים כדי שלא ישזו העורבים
עליו וזו לא חשיב בזנין: **ודלמא**
אמה בלילא עורב נמי לורך בנין הוא.
להכי לא שרייה. אלא כל היכא
דליתרמי ליה לנישואין ברגל לא
יעינן מנגן דלא עבדינן: **שמע מינה**
הני נחור. דלא מני למיעבד ליה
ביתא אפילו מתרמי: **לא עשו ישראל**
יום כפורים. לפי ששבעה ימים
שלפני סוכות כל יום עשו שמוחה
ומשתה דכתיב ויעש שלמה צעת ההיא
את החג שבעה ימים ושבעה ימים
לרבעה עשר יום: **וקרבן יחיד.** של
נשיאים: **דאיסור סקילה.** דחמור
מכרת: **וקרבן זכור.** דמה שהיו
מקריבין בימי חנוכה הבית קרבן זכור
הוא: **הפס.** בנמשך דגבזה הו
קרבנות: **הכא.** בחנוכה הבית
דהדיוט משתה: **הכא נמי ליעבדו.**
קרבנות מיכל לא ליכלו: **ביום**
השמיני. ומשמע לן יום ז' היינו
שבת: **דלמא שביעי לקרבנות.** שש
הקריב נשיא ששי בערב שבת מקריב
נשיא שביעי בלחוד שבת ומאי
שביעי שביעי לקרבן נשיא: **ביום**
עשתי עשר יום. האי יום יתירא
משמע מה יום לרוף שאין צו הפסק
אף כולו י"א יום לרוף דלמא הפסק
ביתמיס אפילו שבת: **דלמא ימים**
הראויין. למשתה עבד משתה
לאפוקי יום הכפורים: **גמר יום יום**
המסם. מנשיאים דמשכן דגמרינן
מתרי קראי דהו רלופים אפילו
שבת אף משתה דחנוכה הבית הו
י"ד רלופים ואפילו ביוה"כ: **כ"ד**
רננות. כתיבי כפרה: **בין רנה**
ומחנה ומפלה וצקשה: **פרשת**
נדרים. מסכת נדרים: **ביום**
השמיני. של חג היינו בעשרים
ושמים: **וכתיב וביום עשרים ושלושה.**
אלמא דבעשרים ושמים ובעשרים
ושלושה איפטרנו מיניה: **לא לורה.**
כלומר חכמים: **פלס מעגל רגלך.**
כלומר שקול מנות ועיין בהן אלו
מזה גדולה ועשה הגדולה: **וכתיב**
ארח חיים פן תפלט. דמשמע כל מזה
שבתא לידך עשה אותה בין גדולה בין
קטנה ואל תניח קטנה מפני הגדולה:
מזה שאפשר לעשותה ע"י אחרים.
תפלט פלס מעגל רגלך שמתעשה
אתה הגדולה ותצריך עשו קטנה:
ובמלוא

משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן ט.

מוסרין לישא ערב הרגל. כלומר מותר
יומי לא חשיב מערב שמוחה בשמוחה: **עיקר עירחא.** דנישואין ביום ראשון דנישואין: **לחד יומא לא משאו אינשי.** כלומר כיון שאינו יכול
להתחיל אלא בערב הרגל אין ממתינין עד הרגל דלמלא מתרמי מלתא דלא מני מתחיל בערב הרגל ולא מתחיל כל הרגל: **ועבדו ו.**
יומי שמוחה להכא ולהכא לחנוכה הבית ולרגל: **ודלמא מינער לא נערינן.** נישואין עד הרגל כי היכי דלא נער שלמה אצל אי מתרמי
ליה עבדו: **אי הכי.** דהיכא דאי
איקרי ליה עבד איבעי ליה לשיורי
בזנין עד הרגל כי היכי דליתרמי
ליה חנוכה הבית ברגל: **אמה בלילא**
עורב. הגג כלה ומקלר למעלה
עד כלמה ומחפין אותו שם בברזל
ובמסמרים כדי שלא ישזו העורבים
עליו וזו לא חשיב בזנין: **ודלמא**
אמה בלילא עורב נמי לורך בנין הוא.
להכי לא שרייה. אלא כל היכא
דליתרמי ליה לנישואין ברגל לא
יעינן מנגן דלא עבדינן: **שמע מינה**
הני נחור. דלא מני למיעבד ליה
ביתא אפילו מתרמי: **לא עשו ישראל**
יום כפורים. לפי ששבעה ימים
שלפני סוכות כל יום עשו שמוחה
ומשתה דכתיב ויעש שלמה צעת ההיא
את החג שבעה ימים ושבעה ימים
לרבעה עשר יום: **וקרבן יחיד.** של
נשיאים: **דאיסור סקילה.** דחמור
מכרת: **וקרבן זכור.** דמה שהיו
מקריבין בימי חנוכה הבית קרבן זכור
הוא: **הפס.** בנמשך דגבזה הו
קרבנות: **הכא.** בחנוכה הבית
דהדיוט משתה: **הכא נמי ליעבדו.**
קרבנות מיכל לא ליכלו: **ביום**
השמיני. ומשמע לן יום ז' היינו
שבת: **דלמא שביעי לקרבנות.** שש
הקריב נשיא ששי בערב שבת מקריב
נשיא שביעי בלחוד שבת ומאי
שביעי שביעי לקרבן נשיא: **ביום**
עשתי עשר יום. האי יום יתירא
משמע מה יום לרוף שאין צו הפסק
אף כולו י"א יום לרוף דלמא הפסק
ביתמיס אפילו שבת: **דלמא ימים**
הראויין. למשתה עבד משתה
לאפוקי יום הכפורים: **גמר יום יום**
המסם. מנשיאים דמשכן דגמרינן
מתרי קראי דהו רלופים אפילו
שבת אף משתה דחנוכה הבית הו
י"ד רלופים ואפילו ביוה"כ: **כ"ד**
רננות. כתיבי כפרה: **בין רנה**
ומחנה ומפלה וצקשה: **פרשת**
נדרים. מסכת נדרים: **ביום**
השמיני. של חג היינו בעשרים
ושמים: **וכתיב וביום עשרים ושלושה.**
אלמא דבעשרים ושמים ובעשרים
ושלושה איפטרנו מיניה: **לא לורה.**
כלומר חכמים: **פלס מעגל רגלך.**
כלומר שקול מנות ועיין בהן אלו
מזה גדולה ועשה הגדולה: **וכתיב**
ארח חיים פן תפלט. דמשמע כל מזה
שבתא לידך עשה אותה בין גדולה בין
קטנה ואל תניח קטנה מפני הגדולה:
מזה שאפשר לעשותה ע"י אחרים.
תפלט פלס מעגל רגלך שמתעשה
אתה הגדולה ותצריך עשו קטנה:
ובמלוא

מוסרין לישא ערב הרגל. כלומר מותר
יומי לא חשיב מערב שמוחה בשמוחה: **עיקר עירחא.** דנישואין ביום ראשון דנישואין: **לחד יומא לא משאו אינשי.** כלומר כיון שאינו יכול
להתחיל אלא בערב הרגל אין ממתינין עד הרגל דלמלא מתרמי מלתא דלא מני מתחיל בערב הרגל ולא מתחיל כל הרגל: **ועבדו ו.**
יומי שמוחה להכא ולהכא לחנוכה הבית ולרגל: **ודלמא מינער לא נערינן.** נישואין עד הרגל כי היכי דלא נער שלמה אצל אי מתרמי
ליה עבדו: **אי הכי.** דהיכא דאי
איקרי ליה עבד איבעי ליה לשיורי
בזנין עד הרגל כי היכי דליתרמי
ליה חנוכה הבית ברגל: **אמה בלילא**
עורב. הגג כלה ומקלר למעלה
עד כלמה ומחפין אותו שם בברזל
ובמסמרים כדי שלא ישזו העורבים
עליו וזו לא חשיב בזנין: **ודלמא**
אמה בלילא עורב נמי לורך בנין הוא.
להכי לא שרייה. אלא כל היכא
דליתרמי ליה לנישואין ברגל לא
יעינן מנגן דלא עבדינן: **שמע מינה**
הני נחור. דלא מני למיעבד ליה
ביתא אפילו מתרמי: **לא עשו ישראל**
יום כפורים. לפי ששבעה ימים
שלפני סוכות כל יום עשו שמוחה
ומשתה דכתיב ויעש שלמה צעת ההיא
את החג שבעה ימים ושבעה ימים
לרבעה עשר יום: **וקרבן יחיד.** של
נשיאים: **דאיסור סקילה.** דחמור
מכרת: **וקרבן זכור.** דמה שהיו
מקריבין בימי חנוכה הבית קרבן זכור
הוא: **הפס.** בנמשך דגבזה הו
קרבנות: **הכא.** בחנוכה הבית
דהדיוט משתה: **הכא נמי ליעבדו.**
קרבנות מיכל לא ליכלו: **ביום**
השמיני. ומשמע לן יום ז' היינו
שבת: **דלמא שביעי לקרבנות.** שש
הקריב נשיא ששי בערב שבת מקריב
נשיא שביעי בלחוד שבת ומאי
שביעי שביעי לקרבן נשיא: **ביום**
עשתי עשר יום. האי יום יתירא
משמע מה יום לרוף שאין צו הפסק
אף כולו י"א יום לרוף דלמא הפסק
ביתמיס אפילו שבת: **דלמא ימים**
הראויין. למשתה עבד משתה
לאפוקי יום הכפורים: **גמר יום יום**
המסם. מנשיאים דמשכן דגמרינן
מתרי קראי דהו רלופים אפילו
שבת אף משתה דחנוכה הבית הו
י"ד רלופים ואפילו ביוה"כ: **כ"ד**
רננות. כתיבי כפרה: **בין רנה**
ומחנה ומפלה וצקשה: **פרשת**
נדרים. מסכת נדרים: **ביום**
השמיני. של חג היינו בעשרים
ושמים: **וכתיב וביום עשרים ושלושה.**
אלמא דבעשרים ושמים ובעשרים
ושלושה איפטרנו מיניה: **לא לורה.**
כלומר חכמים: **פלס מעגל רגלך.**
כלומר שקול מנות ועיין בהן אלו
מזה גדולה ועשה הגדולה: **וכתיב**
ארח חיים פן תפלט. דמשמע כל מזה
שבתא לידך עשה אותה בין גדולה בין
קטנה ואל תניח קטנה מפני הגדולה:
מזה שאפשר לעשותה ע"י אחרים.
תפלט פלס מעגל רגלך שמתעשה
אתה הגדולה ותצריך עשו קטנה:
ובמלוא

שקדושתו קדושת עולם דאין אחריו היתר, וקרין צבור, ויום הכיפורים דאיסור כרת הוא, לא כל שכן דנידחי ליה. והיו דואגין שמא נתחייבו כלייה. דאמר, התם במשכן לא דחו שבת אלא בהקרבן קרבנות דצורין גבוה
נינהו אבל יום הכפורים דאיסור באכילה ושתיה שהוא צורך הדיוט. יצאת כל קול ואמרה להם כולכם מוזמנים לחיי העולם תאם שלא נתכוונתם אלא למצוה. ומניין שמחל להם, שנא' ביום השמיני שלח את העם ויברכו
את המלך וילכו לאהליהם. שהלכו ומצאו נשיהן טהורות. שמחים, שנהנו מזיו שכינה. וטובי לב, שכל אחד ואחד נתעברה אשתו זכר. על כל הטובה אשר עשה ה' לדוד עבדו, שהודיע לכל שמחל לו עון בת שבע
ומית אוריה, שלא נענה שלמה בן בעת שדבקו שערם זה בזה ולא נפתחו שיכנס הארון, אלא כשאמר ה' אלהים אל תשוב פני משיחך וזכרה לחסדי דוד עבדך, מיד נרע לכל שמחל חק' לדוד עבדו אותו עון. ולישראל
עמו, שיצאת בת קול ואמרה כולכם מוזמנים לחיי העולם הבא. ר' יוחנן בן עבדאי ור' יהודה בן גרים תנו נדרים בי ר' שמעון בן יוחי, איפטר מיניה באורתא, בצפרא נמי אתו וקא מפטרי, אמר ולא כבד איפטריתו,
(א) אמרו לו לימדתו רבינו תלמיד הנפטר מרבו ולן וכו'. שדי לגביהו בריה וליבריה, אול אשכחינהו דמרפשי פלס מעגל רגלך במצוה (שאי אפשר) [שאפשר] לעשותה על ידי אחרים,

(ב) דכרי ר' אבה מלא ביושמי כן הלכה ו' א"ר בן עלת מלא נפקת ערומתא.

עין משפט
נר מצוה

א [וטע"ה א"ח סימן קממו
סעיף ג:]
פה ב [וטע"ה י"ד סי' רמז
סעיף טז בה"ה]:

מוסף רש"י

באמה כליא עורב.
טבלאות של אמה על אמה
היו עשין וכן חפין כספין
סביבותיה ומסמין חפין
בזון ומחפין בהן גגו של
היכל למעט את העורבים
מלשם (שבת צ. ובע"ז
מנחות קד. וטורין ו.) ללא
כלא עורב מונע העורבים
כמו (מהלם מ) לא מלל
רחמין (טורין וסס). דאחיל
לחו עון יום הכפורים.
שכלו וטחו בחנוכה הבית
דכתיב את החג שבעה
ימים ושבעה ימים (שבת
ל. דבקו שערים. של
בית קדשי הקדשים (סס)
ולא היו מחפין להכניס ארון
לביית קדשי הקדשים (ברכות
סו.). עשרים וארבע
רצנות. בין מפלה ממנה
וזהו אילוף ע"י (סנהדרין
קז.) רעה מפלה ממנה
כמובן מפלה שלמה עד
כ"ד. ויש לומר כי כ"ד
ברכות דמניין ולא נחלה
(שבת ל.). שונאי דוד.
משפחת שולח ושמעי ויפלא
(ס. על אותו עון.
דעת שבע (סס)).

רבינו חננאל

מוסרין בפרק הרגל. קשיא
לכולהו. ופרקינן מאן
דאמר משום שמוחה יעקיר
שמוחה חד יומא הוא,
והוא יום הכנסת הכלה
בערב יום טוב. וכן נמי
שאמר משום טירחא,
(א) כר' אבא דאמר עלת
כלתא נפקת טירחא. מאן
דאמר משום פריה ורביה,
לחד יומא לא משהי
החג וכל ישראל עמו קהל
גדול מלכא חמת עד נחל
מזרים לפני ה' אלהינו
שבועת ימים ושבעת ימים
ארבעה עשר יום.
ואסיקנא, מדמייחר קרא,
מכדי כתיב ארבעה עשר
יום, שבועת ימים ושבעת
ימים למא לי, אלא ש"מ
שמחת חינוך לבד ושמחת
חגג לבד. אמר ר' פרנך
אמר ר' יוחנן אותה שנה
לא עמו ביום הכיפורים,
דכתיב שמוחה ואין שמחת
בלא אכילה. מאי דרשו,
שקל וחומר, ומה משכן
אין קדושתו קדושת
עולם דהא יש אחריו
קדושה, וקרין הנשיאים
קרין יחיד הוא ולא קרין
צבור, ודחי שבת שהוא
איסור סקילה והקריבו
בשבת. דכתיב ביום
עשתי עשר יום, (ו) ביום
וביום דכתב קרא למא לי,
אזכר ללמד מה יום כולו
רצוף אף שנים עשר כולן
רצופין הקריבו בקדש
והשבת בכללן. מקדש